

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2021-2022

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie ortodoxă socială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Antropogeneza: exegeză iudaică și creștină			2.2. Cod disciplină	OLR0105		
2.3 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Pașca-Tușa Stelian						
2.4 Titularul activităților de seminar							
2.5 Anul de studiu	I	2.6 Semestrul	1	2.7 Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					9
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual			47		
3.8 Total ore din planul de învățământ			28		
3.9 Total ore pe semestru			75		
3.10 Numărul de credite			3		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Isagogia Vechiului Testament
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Competențe exegetice dezvoltate pe baza tradiției patristice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze o bună cunoaștere a principiilor hermeneutice patristice, iudaice și moderne. • Să dispună de competențe exegetice fundamentate pe tradiția interpretării patristice și iudaice a textelor Sfintei Scripturi care vizează antropogeneza. • Să demonstreze competențe reale de actualizare a mesajului biblic în vederea transmiterii lui înspre contemporani. • Să dispună de aptitudini dialogic irenice cu mediul iudaic. • Să demonstreze capacități reale de orientare în literatura talmudică și patristică.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare; • Să demonstreze capacitatea de a crea și a conduce un atelier de interpretare și de dialog pe teme biblice vechitamentare. • Să demonstreze capacitatea de sistematizare și actualizare a conținutului învățării.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Introducerea studentului în sfera hermeneuticii aplicate pe textele scripturistice care fac referire la crearea omului. • Cunoașterea și aplicarea tradiției exegetice patristice și iudaice • Exersarea aptitudinilor exegetice specifice exegezei biblice patristice și iudaice. • Dezvoltarea capacităților de realizare și conducere a unui dialog iudeo-creștin.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să sprijine studentul în identificarea modalităților de aplicare a principiilor interpretative și a modalităților de actualizare a conținutului Scripturii pentru contemporaneitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: Omul – topos de unire a lumii spirituale cu cea materială	prelegere, discuție colectivă	2 ore fizice
2. Despre chip (țelem) și asemănare (demuth) în planul veșniciei (Fac. 1, 26) și în istorie (Fac. 1, 27).	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice
3. Despre chip (Fac. 1, 27; 5, 1) ca pecete nealterată prin cădere – în exegeza iudaică și patristică	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
4. Elemente complementare ale antropogenezei din Fac. 1, 26-18: față, suflare de viață, bărbat și femeie – relevanță teologică	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
5. „Să facem om...” (Fac. 1, 26); „Nu este bine să fie omului singur, să-i facem...” (Fac. 2, 18) – despre aspectul comunitar al antropogenezei	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice
6. Chip și stăpânire – antropogeneza în viziunea Sfântului Ioan Gură de Aur	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
7. Chip, chip al Chipului și icoană – antropogeneza în viziunea Sfântului Sfântul Vasile cel Mare	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
8. Stăpânire, strălucire, demnitate împăratească - antropogeneza în viziunea Sfântului Grigorie de Nyssa	prelegere, discuție colectivă, analiză pe	2 ore fizice

	text	
9. Logos, chip și întrupare - antropogeneza în viziunea Sfântului Athanasie cel Mare	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice
10. Elemente de convergență și divergență în exegeza iudaică și creștină la discursul biblic al antropogenezei	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice

9. Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleediderat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editiotertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, DeutscheBibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Resurse patristice și iudaice:

1. NEUSNER, Jacob, *The Babylonian Talmud: A Translation And Commentary*, 22 vol., Hendrickson, Peabody, 2006.
2. ORIGEN, *Omilii, comentarii și adnotări la Geneză*, trad. de Adrian Muraru, Ed. Polirom, Iași, 2006.
3. PHILON D'ALEXANDRIE, *De Opificio Mundi*, introduction générale par Roger ARNALDEZ, professeur à l'Université de Lyon; introduction, traduction et notes par R. ARNALDEZ, collection «Œuvres de Philon d'Alexandrie» N° 1, Editions du Cerf, Paris, 1961.
4. PHILON din Alexandria, *Comentariu alegoric al Legilor sfinte după lucrarea celor șase zile*, trad. de Zenaida A. LUCA, Ed. Herald, București, 2006.
5. SF. GRIGORIE DE NYSSA, *Despre crearea omului*, în „PSB”, vol. 29, trad. de Dumitru Stăniloae și Ioan Buga, EIBMO, București, 1982.
6. SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Omilii la Facere I*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 1987, 1989.
7. SF. VASILE CEL MARE, *Omilii la Hexaemeron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 1986, pp. 69-180.

Lucrări de referință, comentarii biblice, studii:

1. ABRUDAN, Dumitru, „Aspecte ale antropologiei Vechiului Testament”, în *ST*, 3-4/1978, pp. 264-270.
2. CHIRILĂ, IOAN, „Elemente de Antropologie Biblică: Persoană/Subiect, Sine și Suflet”, în *Studia*, 1/2009, pp. 49-64.
3. CHIRILĂ, Ioan, *Fragmentarium exegetic filonian*, Ed. Limes, Cluj Napoca 2002.
4. CHIRILĂ, Ioan, *Sfânta Scriptură – Cuvântul cuvintelor*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2010.
5. JACOB, Edmond, *Théologie de l'Ancien Testament*, Delachaux & Niestlé, Paris, 1955.
6. MARCU, Grigorie, *Antropologia paulină. Elementele. Esența. Originea și originalitatea*, teză de doctorat, Sibiu, 1940
7. NEGOIȚĂ, Athanase, *Teologia biblică a Vechiului Testament*, Ed. Sophia, București, 2004.
8. NELLAS, Pannayotis, *Omul – animal îndumnezeit*, trad., studiu introd și note de I. ICA jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2005.
9. VON RAD, Gerhard, *Old Testament Theology, The Theology of Israel's Prophetic Traditions*, 2 vol., trans. by D. M. STALKER, SCM Press, London, 1998.
10. WESTERMANN, Claus, *Théologie de l'Ancien Testament*, trad. par Lore JEANNERET, Labor et Fides, Genève, 2002.
11. WOLFF, H. Walter, *Anthropologie de l'Ancien Testament*, Labor et Fides, Genève, 1974.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și aplicarea coerență a instrumentarului patristic și iudaic de interpretare a Scripturii • Flexibilitate în aplicarea principiilor de interpretare patristice, iudaice, moderne asupra textelor scripturistice despre crearea omului • Competențe de actualizare a mesajului Scripturii pentru contemporaneitate.	Examen scris/oral	100%
11.5 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de interpretare a textelor vechitamentare care relatează crearea omului, pe baza discursurilor exegetice studiate în cadrul cursului din mediul iudaic și din cel creștin. • Capacitatea de transmitere a cunoștințelor exegetice dobândite.			

Data completării

28.04.2021

Semnătura titularului de curs

Stelian P

Semnătura titularului de seminar

Stelian P

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

C. I. Ionescu.....